

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: oponentka

Autor/ka práce: Lucie Voňavková

Název práce: Názory českých studentů na migranty, jejich sociální a kulturní integraci

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Jiří Kabele, Ph.D.

Oponent/tka: PhDr. Veronika Frantová

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Hlavním cílem práce je "kvantitativní sonda odhalující názory kladenských studentů na sociální integraci imigrantů, zvláště kulturní a interaktivní dimenzi" (str. 2). Cíl je bohužel splněn jen částečně. Autorka v teoretické části textu představuje různé modely integrace a shrnuje vývoj České republiky z emigrační na imigrační destinaci, zcela ale vynechává teorie týkající se diferenciací názorů na integraci imigrantů. Toto opominutí je problematické nejen u formulace ověřovaných hypotéz, ale především v závěrech, které tak nejsou nijak hlouběji interpretovány.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty? Ano.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Z metodologického hlediska obsahuje práce několik nedostatků. Vybírám ty, které považuji za nejpodstatnější.

Autorka píše, že její cílovou populací jsou "kladenská střední škola" (str. 16) a že výsledky svého výzkumu bude tedy "moci zohlednit pouze na ně". Takové zobecnění ale závěry výzkumu neumožňují. Způsob výběru škol není popsán, data byla sbírána na dvou kladenských školách ve třetích ročnících (celkem 115 osob). Deklarován je kvótní výběr, kde kvóty mají představovat věk a typ střední školy. Zde asi došlo k nepochopení strategie kvótního výběru - věk v tomto výzkumu nepředstavuje kvótu, ale jednotnou charakteristiku základního souboru (autorka zkoumá jen cca 17-18leté studenty). Typ základní školy, který by mohl fungovat jako vhodně zvolená kvóta, vzhledem k množství a typům kladenských škol neodpovídá základní populaci (zkoumáno je jedno gymnázium a jedna hotelová škola).

Formulované hypotézy nejsou nijak teoreticky ani empiricky podloženy. Ne náhodou se také všechny autorky potvrdily - jde o předpoklady, které byly prokázány v mnoha předchozích empirických i teoretických studiích - a jako takové nepředstavují v oblasti zkoumání interetnických postojů nic nového.

Některé otázky v dotazníku jsou problematické. U otázek 41-44 zaměřených na osobní znalost cizinců dlouhodobě žijících v ČR bych se obávala o jejich validitu. U otázek 43 a 44 (přínosnost bližší známosti s cizinci a vnímání případných odlišností) není jasné, ke kterým "kamarádům" se mají dotazovaní ve svých odpovědích vztahovat. Jestliže má student podle otázky č. 42 např. tři známé, každého jiné národnosti, s každým jinak hluboké vztahy, těžko říci, jak může odpovídat na "hromadné" formulace ("To, že je znáš, vnímáš pro sebe jako:" a "Případné odlišnosti mezi vámi vnímáš jako:").

I přes to, že jde o kvantitativní studii, staví autorka své závěry pouze na základní popisné statistice a hypotézy ověřuje srovnáním procentních podílů ve zkoumaném vzorku, bez použití příslušných statistických testů. Při zvolené velikosti vzorku (115 studentů a studentek) lze pochybovat, že by většina zjištěných rozdílů byla statisticky významná. Závěry proto nelze považovat za podložené.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých? Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Po formální stránce je práce spíše průměrná, místy se vyskytují drobné překlepy a pravopisné chyby. Odkazový aparát je vedený dobře, pouze u výzkumů CVVM, na které autorka výrazněji navazuje, by podle mého mínění bylo dobré odkazovat i přímo v textu na jednotlivé studie, ne uvádět všechny použité zdroje pouze v závěru.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Velmi obtížně jsem se orientovala v části představující výsledky výzkumu. Jde o souvislý text, ve kterém je odkazováno na automaticky generované tabulky z SPSS, které jsou součástí přílohy. Tuto formu prezentace závěrů nepovažuji za vhodně zvolenou. Text působí nepřehledně, místo aby byly závěry interpretovány, jsou zde pouze popisovány výsledky z tabulek, jejichž náročné dohledávání v příloze odrazuje od případné kontroly předkládaných závěrů.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jakým způsobem byl proveden výběr vzorku?

Které ze závěrů považuje autorka za nejpodstatnější? Dozvěděla se něco nového, co před uskutečněním výzkumu nepředpokládala?

Celkové hodnocení práce:

Práce je zpracována poměrně pečlivě, ocenila bych, že autorka prováděla vlastní šetření, navíc na téma, které považuji za vysoce aktuální. Možnost získat zajímavý pohled na to, jaké postoje mají studenti středních škol k imigrantům, bohužel ale nebyla plně vytěžena.

Datum: 11. 6. 2013

Podpis: